

نوآوری در طراحی و اجرای اسکله های فلزی پل متحرک فاو، اروند رود
(در عملیات والفجر ۸)

محسن وفامهر

عضو هیات علمی و پژوهشگر معماری دانشگاه علم و صنعت ایران

Dr.vafamehr@gmail.com - ۰۹۱۲ ۱۱۵ ۹۴۷۰

چکیده:

طراحی و اجرای اسکله های فلزی چند منظوره در دو سوی اروند رود (در عملیات فاو) و پل متحرک (شهید پازوکی) برای معبر لشکر ۲۷ محمد رسول... (ص) در سال ۱۳۶۵ یک ضرورت اجتناب ناپذیر بود که در پی عملیات نظامی متهورانه و برق آسای دلیر مردان ارتش، سپاه و بسیج در منطقه عمومی فاو، اورند رود از یک سو و عبور از رودخانه خروشان اروند و حرکت آب با سرعتی در حدود ۷۰ کیلومتر در ساعت با جذر و مدی در حدود ۳/۲۰ متر قابل توجه بود و از سوی دیگر حفظ موقعیت استراتژیک نفتی و اسکله های نظامی نیروی دریایی عراق و مناطق آزاده شده نیاز به پشتیبانی قوی، تدارک و تجهیز رزمندگان اسلام بود. در حالیکه انتقال یک کامیون مهمات نظامی با تخلیه در ساحل خودی و بارگیری و انتقال آن از ساحل خودی توسط بسیج، ۷۰ قایق به آنسوی اروند رود و مجدداً تخلیه در ساحل دشمن و سپس بارگیری مجدد به کامیون و نیز روانه نمودن آن به خطوط مقدم تقریباً یک روز تمام وقت می گرفت و در همین اثناء نیز تلفات جانی در ساحل اروند بخاطر حملات هوایی، بمباران و حملات توپخانه شدت می گرفت و از سوی دیگر نیاز خطوط مقدم برای تسریع در انتقال مهمات مصرفی امری لازم و اجتناب ناپذیر بود. به فضل الهی بدون داشتن وسایل و تجهیزات تخصصی و ماشین آلات ویژه ساختمانی، دریایی و در شرایط سخت عملیات نظامی تنها با فراهم کردن یک دستگاه کامیون، یک دستگاه لودر و یک دستگاه بیل مکانیکی نسبت به طراحی درجا و احداث اسکله های فلزی پل متحرک که با قطع لوله های موجود از پالایشگاه فاو و انتقال آنها به ساحل و ساخت شمع های فلزی به قطر ۴۵ سانتیمتر و طول شمع ها بین ۱۸-۱۲ متر به وسیله بیل مکانیکی با روش کاملاً ابتکاری به طرفین ساحل اروند رود کوبیده شد و با اجرای کامل شمع کوبی و شاسی کشی و اجرای شیب بندی و آکس بندی با دوربین های دیده بانی نظامی فقط در طی مدت ۴۵ روز دو اسکله آماده بهره برداری گردید.

در حالیکه اکیپ اجرایی این کار عظیم فقط توسط یک تیم ۹ نفره عملیاتی شد. سپس دوبه متحرک با کابل کشی بین دو اسکله و نصب موتور تراکتوری به عنوان نیروی محرکه آن که توسط برادران مهندسی ستاد لشکر ۲۷ حضرت رسول (ص) و جهاد سازندگی به آب انداخته شد. انتقال نیرو، تانک، نفربر و کامیون مهمات توانستیم در هر مرحله حداقل ۴ دستگاه کامیون پر از مهمات را فقط در مدت ۳ دقیقه به آن سوی اروند رود به ساحل دشمن منتقل و بلافاصله به خطوط مقدم روانه می گردید. ظرفیت بارگذاری اسکله ها $90 t/m^2$ محاسبه شده بود و بدینوسیله امکان عبور سریع تانک و ادوات زرهی سنگین و توپخانه و نیز گردانه های پیاده و لشکرها میسر گردید بی آنکه دشمن بتواند تا مدت های مدیدی به وجود پل ارتباطی بین دو اسکله که در دو سوی اروند رود اجرا شده بود پی ببرد و این کار عملی نبود مگر به فضل الهی و تلاش خالصانه تعدادی از نیروهای مخلص.